

KOMUNIKAT PRASOWY nr 49/25

Luksemburg, 10 kwietnia 2025 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawach połączonych C-758/24 | [Alace] i C-759/24 | [Canpelli]¹

Ochrona międzynarodowa: zdaniem rzecznika generalnego Jeana Richarda de la Toura państwo członkowskie może wyznaczyć bezpieczne kraje pochodzenia w drodze aktu ustawodawczego i musi ujawnić, do celów kontroli sądowej, źródła informacji, na których opiera się to wyznaczenie

Takie państwo członkowskie może również, pod pewnymi warunkami, przyznać państwu trzeciemu status bezpiecznego kraju pochodzenia, określając jednocześnie ograniczone kategorie osób, które mogą być w nim narażone na ryzyko prześladowania lub poważnej krzywdy

Zgodnie z dyrektywą 2013/32² państwa członkowskie mogą przyspieszyć rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej i przeprowadzić je na granicy, jeżeli wnioski te pochodzą od obywateli państw uznanych za zapewniające wystarczającą ochronę. We Włoszech wyznaczenie tych państw trzecich jako bezpiecznych krajów pochodzenia odbywa się w drodze aktu ustawodawczego z 2024 r.

To w tym kontekście dwaj obywatele Bangladeszu, którzy zostali przeniesieni do ośrodka detencyjnego w Albanii na podstawie protokołu Włochy-Albania³, złożyli wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Ich wniosek został rozpatrzony w trybie przyspieszonym na granicy przez władze włoskie, które odrzuciły go jako bezzasadny, ponieważ ich kraj pochodzenia został uznany za bezpieczny.

Wnioskodawcy zaskarżyli decyzję odmowną do Tribunale ordinario di Roma (sądu w Rzymie, Włochy), który zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości w celu wyjaśnienia stosowania instytucji bezpiecznego kraju pochodzenia i obowiązków państw członkowskich w zakresie skutecznej kontroli sądowej. Sąd odsyłający twierdzi, że w przeciwieństwie do poprzedniego reżimu akt ustawodawczy z 2024 r. nie określa źródeł informacji, na których włoski ustawodawca oparł się przy ocenie bezpieczeństwa kraju. W związku z tym zarówno wnioskodawca, jak i organ sądowy zostali pozbawieni możliwości, odpowiednio, zakwestionowania i kontroli zgodności z prawem takiego domniemania bezpieczeństwa poprzez zbadanie w szczególności pochodzenia, mocy obowiązującej, wiarygodności, trafności, przydatności, aktualności i kompletności tych źródeł.

W przedstawionej dziś opinii rzecznik generalny Jean Richard de la Tour potwierdził, że **państwo członkowskie może wyznaczyć państwo trzecie jako bezpieczny kraj pochodzenia w drodze aktu ustawodawczego. Jednakże sąd krajowy rozpatrujący skargę na decyzję oddalającą wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej powinien dysponować, w ramach badania zgodności z prawem tego aktu, źródłami informacji, które posłużyły za podstawę tego wyznaczenia**. Sama okoliczność, że państwo trzecie zostało wyznaczone w akcie ustawodawczym jako bezpieczny kraj pochodzenia, nie może bowiem skutkować wyłączeniem go spod kontroli zgodności z prawem, gdyż w przeciwnym razie dyrektywa zostałaby pozbawiona wszelkiej skuteczności (effet utile). Akt ustawodawczy wdraża prawo Unii i musi zapewniać poszanowanie gwarancji materialnych i proceduralnych przyznanych osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową na mocy prawa Unii.

W przypadku nieujawnienia przez prawodawcę tych źródeł informacji właściwy organ sądowy może skontrolować zgodność z prawem takiego wyznaczenia na podstawie źródeł informacji, które sam zebrał spośród tych wymienionych w dyrektywie.

Co się tyczy możliwości wyznaczenia państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia, podczas gdy nie jest ono takim dla niektórych kategorii osób, rzecznik generalny J. Richard de la Tour stwierdził, że **dyrektywa nie stoi na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie przyznało państwu trzeciemu status bezpiecznego kraju pochodzenia, określając jednocześnie ograniczone kategorie osób, które mogą być w nim narażone na ryzyko prześladowań lub doznania poważnej krzywdy**. Jest to możliwe tylko wtedy, gdy z jednej strony sytuacja prawna i polityczna tego państwa jest charakterystyczna dla **ustroju demokratycznego**, gwarantującego co do zasady społeczeństwu trwałą ochronę przed takimi zagrożeniami, a z drugiej strony, dane państwo członkowskie wyraźnie wyłącza te kategorie osób ze stosowania instytucji bezpiecznego kraju pochodzenia i związanego z nią domniemania bezpieczeństwa.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszym sprawom zostały nadane fikcyjne nazwy. Nie odpowiadają one rzeczywistym nazwom ani rzeczywistym nazwiskom żadnych ze stron postępowania.

² [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego](#) i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej.

³ Protokół między Włochami a Albanią sporządzony w Rzymie w dniu 6 listopada 2023 r. i ratyfikowany ustawą nr 14 z dnia 21 lutego 2024 r. ustanawia ośrodek detencyjny i repatriacyjny na terytorium albańskim, lecz pod jurysdykcją włoską. Ośrodek ten jest przeznaczony dla wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, i umożliwia zastosowanie procedury przyspieszonej na granicy wobec obywateli krajów uznanych za bezpieczne.